

Buxbomsmott

I slutet av juli dök det upp en fjäril vid fjärilslampan på vår radhustomt i Huddinge som vi inte kände igen. Konsultation med Håkan Elmqvist gav snabbt svar – den mörka formen av Buxbomsmott, *Cydalima perspectalis*. Arten förekommer i två färgformer, varav den mörka är ovanligare.

Buxbomsmott är en fjäril med, som namnet anger, buxbom som värdväxt – i första hand *Buxus sempervivens*. Arten hör naturligt hemma i Sydostasiens tempererade och subtropiska områden men har med benägen hjälp av människan spridits till större delen av Europa och under de senaste åren också till USA (2020) och Kanada (2018). Buxbom är populära prydnadsbuskar och den internationella handeln med plantor är omfattande, så det är inte konstigt att spridningen har gått snabbt.

Det första fyndet i Europa gjordes i Tyskland 2007 och arten finns nu i många europeiska länder, på de flesta håll betraktad som en invasiv art. I Sverige noterades buxbomsmott för första gången 2016 (Klagshamn i Skåne) och arten är nu allmänt spridd i södra Skåne. I övrigt är arten, enligt Artportalen, noterad från Blekinge, Kalmartrakten, Öland, Gotland, Göteborgstrakten och Stockholmsområdet – i samtliga fall verkar det (än så länge) vara ströfynd.

Den snabba spridningen av buxbomsmott är ett slående exempel på hur främmande invasiva arter sprids oavsiktligt. *Buxus sempervivens* är naturligt förekommande i södra och västra Europa och man har redan

kunnat konstatera att de inhemska bestånden minskar kraftigt. Det här drabbar inte bara växten utan hela det ekosystem av organismer som är beroende av den som värdväxt.

I sitt ursprungliga utbredningsområde orsakar buxbomsmottet inga nämnvärda skador på värdväxten, fjärilen hålls i schack av naturligt förekommande fiender. När invasiva arter sprids följer nästan aldrig deras fiender med och de kan alltså sprida sig okontrollerat. I buxbomsmottets fall är det larverna som är skadegörare. De äter på bladen som torkar och faller av. Vid mer omfattande angrepp (när blad börjar bli bristvara) ger sig larverna istället på barken på buskarnas grenar vilket kan leda till att hela växten dör.

Staffan Kihl

“Normalformen” av buxbomsmott.
Foto Bengt-Åke Bengtsson

Mörk form av buxbomsmott. Foto Staffan Kihl